

Crna Gora

Uprava za zaštitu kulturnih dobara

Sektor za uspostavljanje zaštite kulturnih dobara

Adresa: Njegoševa bb,
81250 Cetinje, Crna Gora
tel: +382 41 232 153
e-mail: uzkd@t-com.me

Broj: UP/I-02-041/25-290/5

Datum: 20. 02. 2026

Uprava za zaštitu kulturnih dobara, na osnovu članova 18 i 26, a u vezi sa članom 30 Zakona o zaštiti kulturnih dobara ("Sl. list Crne Gore" br. 49/10, 40/11, 44/17, 18/19, 84/24, 092/25) i u vezi sa Pravilnikom o bližim kriterijumima i postupku za utvrđivanje kulturne vrijednosti dobra ("Sl. list Crne Gore" br. 41/11), te čl. 18 i čl. 46 stav 2 Zakona o upravnom postupku („Sl. list Crne Gore“ br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), donosi

R J E Š E N J E

I

Utvrđuje se status nepokretno kulturno dobro od nacionalnog značaja, Spomen - česmi poginulim borcima bivše Opštine Bobovo.

II

Vrsta nepokretnog kulturnog dobra:

Kulturno – istorijski objekat

Memorijalni objekat

III

Opis granica nepokretnog kulturnog dobra:

Kulturno dobro se nalazi se na djelovima KP 2609 i KP 1232, KO Bobovo. Granica kulturnog dobra obuhvata česmu i njenu neposrednu okolinu.

Državne koordinate: 1.6593477.36 4792052.64

GPS kordinate: 43.266951° 19.146560°

IV

Opis granica zaštićene okoline nepokretnog kulturnog dobra:

Granica zaštićene okoline kulturnog dobra se poklapa sa granicama kulturnog dobra.

V

Podaci o vlasniku i držaocu kulturnog dobra:

U odnosu na katastarske podatke preuzete sa www.ekatastar.me, katastarske parcele broj 2609 i 1232 je upisana u List nepokretnosti br. 196, KO Bobovo, podaci o vlasniku ili nosiocu prava: svojina 1/1 - CRNA GORA, raspolaganje 1/1 - OPŠTINA PLJEVLJA.

VI

Opis kulturnog dobra:

Spomen- česmu posvećenu poginulim borcima Bobova u NOB-u, podiglo je Udruženje boraca NOR-a 1961. godine. Locirana je na izvoru Točak u selu Bobovo, a spomen-obilježje čini spomen-česma, (visine 4 m) izrađena od pravilno tesanog, lokalnog kamena i spomen-ploče od crnog mermera (dim. 150 x 103 cm) postavljene na prednjoj strani česme. U gornjem, središnjem dijelu ploče, uklesana je petokraka, a ispod je ćirilčni natpis, slova naglašanih bijelom bojom:

SPOMEN

POGINULIM BORCIMA U NOB SA TERENA

OPŠTINE BOBOVSKE OD 1941-45 GOD

DŽUVER ŽIVKO

IVANOVIĆ VUKOTA

TOMIĆ MILOSAV

TEŠOVIĆ NEĐELJKO

TANJEVIĆ MILOVAN

GOLUBOVIĆ MILE

DŽUVER PERKO

TANJEVIĆ SEKUL

BAILOVIĆ PETAR

IVANOVIĆ JAGOŠ

JOVIĆ MIHAILO

SVRKOTA MLAĐEN

BOŽOVIĆ MILISAV

STARČEVIĆ ŽIVKO

SOKOVIĆ ŽIVAN

GOLUBOVIĆ RADOMAN

VOJINOVIĆ BOŠKO

LUKOVIĆ NINKO

IVANOVIĆ GOJKO

IVANOVIĆ MITAR

PUPOVIĆ RADISAV

SANDIĆ BOGDAN

SANDIĆ NIKOLA

SVRKOTA ČEDO

SVRKOTA MILUTIN

SOKOVIĆ TIOSAV

ŽRTVE FAŠISTIČKOG TERORA

SOKOVIĆ NIKOLA

TEŠOVIĆ GOJKO

TEŠOVIĆ OBREN

STARČEVIĆ RADE

TOMIĆ MILUTIN

TEŠOVIĆ DOBRINKA

VII

Stanje kulturnog dobra:

- Kulturno dobro je u relativno lošem fizičkom stanju;
- Kulturno istorijske vrijednosti kulturnog dobra su u dobrom stanju;
- Na spomen česmi je postavljeno novo spomen-obilježje, bez saglasnosti službe zaštite kulturnih dobara.

VIII

Mjere zaštite kulturnog dobra:

- Na kulturnom dobru nije moguće planirati i sprovoditi radove bez odgovarajućih uslova i saglasnosti Uprave za zaštitu kulturnih dobara, a shodno Zakonu o zaštiti kulturnih dobara;
- Unutar granica zaštićene okoline kulturnog dobra nije moguće planirati izgradnju novih objekata bez odgovarajućih uslova i saglasnosti Uprave za zaštitu kulturnih dobara, a shodno Zakonu o zaštiti kulturnih dobara;
- Integralna zaštita u planskoj dokumentaciji;
- Izrada Konzervatorskog projekta kulturnog dobra.

IX

Kriterijumi na osnovu kojih su utvrđene kulturne vrijednosti:

Spomen - česma poginulim borcima bivše Opštine Bobovo posjeduje autentičnost, integritet i visok stepen očuvanosti te memorijalni, istorijski, umjetnički, naučni, arhitektonski, antropološki, ambijentalni, tehnički ili drugi društveni značaj i osobenosti.

Kulturno dobro ima očuvana sva prepoznata svojstva, osobenosti i značaje zbog kojih je prvobitno zaštićeno.

X

Organ uprave nadležan za poslove katastra dužan je da, na osnovu ovog rješenja, izvrši upis zabilježbe statusa nepokretno kulturno dobro u katastar nepokretnosti, u skladu sa zakonom.

XI

Izvod iz ovog rješenja objaviće se u Službenom listu Crne Gore.

O b r a z l o ž e n j e

Država shodno članu 78 Ustava Crne Gore, štiti prirodnu i kulturnu baštinu. Nadalje, članom 3 Zakona o zaštiti kulturnih dobara ("Sl. list Crne Gore" br. 49/10, 40/11, 44/17, 18/19, 84/24, 092/25) je propisano da se kulturna dobra, kao valorizovani dio kulturne baštine od opšteg interesa, štite u skladu sa ovim zakonom i međunarodnim propisima, bez obzira na vrijeme, mjesto i način stvaranja, porijeklo, u čijem su vlasništvu i na njihov svjetovni ili vjerski karakter. Zaštita kulturnih dobara je od javnog interesa. Zaštitu, kao i kulturno dobro, imaju i zaštićena okolina nepokretnog kulturnog dobra, predmet koji sa nepokretnim kulturnim dobrom čini istorijsku, umjetničku, vizuelnu ili funkcionalnu cjelinu, objekat u kojem se trajno čuvaju ili izlažu pokretna kulturna dobra, dokumentacija o kulturnom dobru, dobro pod prethodnom zaštitom, obavezni primjerak publikacije i javna arhivska građa.

Odredbom člana 124 stav 2 Zakona o upravnom postupku („Sl. list Crne Gore“ br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17) propisano je da se rješenje može izvršiti u toku roka za žalbu, i nakon što je žalba izjavljena, ako je to zakonom propisano, ako se radi o zaštiti javnog interesa ili preduzimanju hitnih mjera, odnosno ako bi usljed odlaganja izvršenja bila nanijeta protivnoj stranci ili licu koje ima pravni interes i šteta koja se ne bi mogla popraviti (hitno izvršenje).

Zaštita kulturnog dobra se uspostavlja utvrđivanjem prethodne zaštite i utvrđivanjem statusa kulturno dobro, a istu uspostavlja Uprava, po službenoj dužnosti, shodno članu 18 stav 1 i stav 2 Zakona o zaštiti kulturnih dobara ("Sl. list Crne Gore" br. 49/10, 40/11, 44/17, 18/19, 84/24). Spomenici kulture čiji je status utvrđen po ranijim propisima, a čije kulturne vrijednosti nijesu revalorizovane do dana stupanja na snagu ovog zakona, imaju status kulturno dobro u skladu sa ovim zakonom, u skladu sa članom 142a.

Takođe, članom 23 Zakona o zaštiti kulturnih dobara je propisano da kulturnu vrijednost nepokretnog, pokretnog i nematerijalnog dobra utvrđuje stručno tijelo, od najmanje tri člana, koje obrazuje Uprava. Kulturna vrijednost nepokretnog, pokretnog i nematerijalnog dobra utvrđuje se na osnovu istraživačkih nalaza i drugih relevantnih dokaza o svojstvima, značaju i osobenostima dobra i njihovom valorizacijom. U postupku utvrđivanja kulturne vrijednosti dobra stručno tijelo iz stava 1 ovog člana sačinjava elaborat koji sadrži detaljan opis sprovedenih radnji i obrazložen stručni stav o valorizaciji svojstava, osobenosti, značaju i kategoriji dobra, kao i opis, katastarske oznake i grafički prikaz granica nepokretnog dobra i granica njegove zaštićene okoline, režim i mjere zaštite.

Kriterijumi za utvrđivanje kulturne vrijednosti dobra su: autentičnost i integritet; stepen očuvanosti; jedinstvenost i rijetkost u okviru svoje vrste; istorijski, umjetnički, naučni, arheološki, arhitektonski, antropološki, tehnički ili drugi društveni značaj (član 24 stav 1). Članom 25 istog Zakona je propisano da se status kulturno dobro utvrđuje na osnovu elaborata iz člana 23 stav 3 ovog zakona, dok je članom 26 stav 1 utvrđeno da Rješenje o utvrđivanju statusa kulturno dobro, zavisno od vrste kulturnog dobra, sadrži: osnovne podatke o kulturnom dobru (naziv, vrsta, godina nastanka, mjesto gdje se nalazi i identifikacione oznake); kratak opis kulturnog dobra; opis granice nepokretnog kulturnog dobra i granice njegove zaštićene okoline; podatke o vlasniku i držaocu kulturnog dobra i zaštićene okoline nepokretnog kulturnog dobra, a za nematerijalno dobro osnovne podatke o nosiocu, odnosno čuvaru tradicije; kategoriju kulturnog dobra; podatke o objektu u kojem se trajno čuva ili izlaže pokretno kulturno dobro.

Uprava za zaštitu kulturnih dobara je Rješenjem br. UP/I-02-041/25-290/1 od 16.07.2025. godine, formirala stručno tijelo za sprovođenje postupka revalorizacije kulturne vrijednosti i izradu elaborata o revalorizaciji kulturne vrijednosti kulturnog dobra Spomen - česma poginulim borcima bivše Opštine Bobovo. Stručno tijelo je sačinilo Elaborat o revalorizaciji kulturne vrijednosti kulturnog dobra br. UP/I-02-041/25-290/2 od 18.11.2025. godine, u kojem se, između ostalog, navodi istorijski značaj, opis kulturnog dobra, stručni stav o kulturno istorijskim vrijednostima, ocjenu stanja kulturnog dobra i zaštićene okoline, mjere zaštite: Spomen- česmu posvećenu poginulim borcima Bobova u NOB-u, podiglo je Udruženje boraca NOR-a 1961. godine. Locirana je na izvoru Točak u selu Bobovo, a spomen-obilježje čini spomen-česma, (visine 4 m) izrađena od pravilno tesanog, lokalnog kamena i spomen-ploče od crnog mermera (dim. 150 x 103 cm) postavljene na prednjoj strani česme. U gornjem, središnjem dijelu ploče, uklesana je petokraka, a ispod je ćirilčni natpis, slova naglašenih bijelom bojom:

SPOMEN

POGINULIM BORCIMA U NOB SA TERENA

OPŠTINE BOBOVSKE OD 1941-45 GOD

DŽUVER ŽIVKO

IVANOVIĆ VUKOTA

TOMIĆ MILOSAV

TEŠOVIĆ NEĐELJKO

TANJEVIĆ MILOVAN

GOLUBOVIĆ MILE

DŽUVER PERKO

TANJEVIĆ SEKUL

BAILOVIĆ PETAR

IVANOVIĆ JAGOŠ

JOVIĆ MIHAILO

SVRKOTA MLAĐEN

BOŽOVIĆ MILISAV

STARČEVIĆ ŽIVKO

SOKOVIĆ ŽIVAN

GOLUBOVIĆ RADOMAN

VOJINOVIĆ BOŠKO

LUKOVIĆ NINKO

IVANOVIĆ GOJKO

IVANOVIĆ MITAR

PUPOVIĆ RADISAV
SANDIĆ BOGDAN
SANDIĆ NIKOLA
SVRKOTA ČEDO
SVRKOTA MILUTIN
SOKOVIĆ TIOSAV
ŽRTVE FAŠISTIČKOG TERORA
SOKOVIĆ NIKOLA
TEŠOVIĆ GOJKO
TEŠOVIĆ OBREN
STARČEVIĆ RADE
TOMIĆ MILUTIN
TEŠOVIĆ DOBRINKA

Kulturno dobro je u relativno lošem fizičkom stanju. Kulturno istorijske vrijednosti kulturnog dobra su u dobrom stanju. Na spomen česmi je postavljeno novo spomen-obilježje, bez saglasnosti službe zaštite kulturnih dobara.

Na kulturnom dobru nije moguće planirati i sprovoditi radove bez odgovarajućih uslova i saglasnosti Uprave za zaštitu kulturnih dobara, a shodno Zakonu o zaštiti kulturnih dobara. Unutar granica zaštićene okoline kulturnog dobra nije moguće planirati izgradnju novih objekata bez odgovarajućih uslova i saglasnosti Uprave za zaštitu kulturnih dobara, a shodno Zakonu o zaštiti kulturnih dobara. Integralna zaštita u planskoj dokumentaciji. Izrada Konzervatorskog projekta kulturnog dobra.

Spomen - česma poginulim borcima bivše Opštine Bobovo posjeduje autentičnost, integritet i visok stepen očuvanosti te memorijalni, istorijski, umjetnički, naučni, arhitektonski, antropološki, ambijentalni, tehnički ili drugi društveni značaj i osobenosti.

Kulturno dobro ima očuvana sva prepoznata svojstva, osobenosti i značaje zbog kojih je prvobitno zaštićeno.

Uvažavajući izrečen stručni stav o očuvanim svojstvima, osobenostima i značaju kulturnog dobra Spomen - česma poginulim borcima bivše Opštine Bobovo, shodno članu 34 Zakona o zaštiti kulturnih dobara, kategorizuje se kao kulturno dobro od **nacionalnog značaja**.

Uprava za zaštitu kulturnih dobara je shodno članu 111 Zakona o upravnom postupku („Sl. list Crne Gore“ br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), obavijestila vlasnike predmetnog kulturnog dobra o postupku revalorizacije kulturne vrijednosti i istima dostavila Elaborat o revalorizaciji kulturne vrijednosti kulturnog dobra br. UP/I-02-041/25-290/2 od 18.11.2025. godine. Takođe, ovaj organ je omogućio vlasnicima kulturnog dobra da se u određenom roku, shodno članu 112 Zakona o upravnom postupku izjasne o predmetnom Elaboratu, akt broj UP/I-02-041/25-290/3, akt broj UP/I-02-041/25-290/4, sve od 19.11.2025. godine. Imajući u vidu da se u utvrđenom roku vlasnici, odnosno držaoci kulturnog dobra nijesu izjasnili, ovaj organ donosi rješenje bez izjašnjenja istih, a na osnovu predmetnog Elaborata.

Imajući u vidu navedene zakonske odredbe kao i Elaborat o revalorizaciji kulturne vrijednosti predmetnog dobra, Uprava za zaštitu kulturnih dobara je odlučila o statusu, vrsti, kategoriji, kulturnim vrijednostima, granicama, zaštićenoj okolini i mjerama zaštite ovog kulturnog dobra.

Uprava za zaštitu kulturnih dobara je u skladu sa članom 27 Zakona o zaštiti kulturnih dobara, dužna da rješenje o utvrđivanju prethodne zaštite i rješenje o utvrđivanju statusa kulturno dobro dostavi: vlasniku, odnosno držaocu kulturnog dobra, osim u slučaju iz člana 21 stav 2 i člana 26 stav 2 ovog zakona; Ministarstvu; javnoj ustanovi za obavljanje konzervatorske djelatnosti; opštini, Glavnom gradu ili Prijestonici na čijoj se teritoriji nalazi dobro, odnosno kulturno dobro. Uprava je dužna da rješenja iz stava 1 ovog člana za nepokretno dobro, odnosno kulturno dobro dostavi organu uprave nadležnom za poslove katastra.

Takođe, članom 28 istog Zakona je precizirano da se Izvod iz rješenja o utvrđivanju prethodne zaštite i rješenja o utvrđivanju statusa kulturno dobro objavljuje u „Službenom listu Crne Gore“, dok je organ uprave nadležan za poslove katastra dužan da, na osnovu rješenja iz člana 27

stav 2 ovog zakona, izvrši upis zabilježbe statusa prethodne zaštite i statusa nepokretno kulturno dobro u katastar nepokretnosti, u skladu sa zakonom (član 29).

Na temelju izloženog, odlučeno je kao u dispozitivu.

UPUTSTVO O PRAVNOJ ZAŠTITI: Protiv ovog rješenja ima se pravo žalbe Ministarstvu kulture i medija, u roku od 15 dana od dana prijema istog, a podnosi se preko ove Uprave.

DIREKTORICA
Petra Zdravković
dr Petra Zdravković

Dostaviti:

- Opština Pljevlja;
- Upravi za državnu imovinu;
- Ministarstvo kulture i medija;
- JU Centar za konzervaciju i arheologiju;
- Uprava za nekretnine Područna jedinica Pljevlja;
- U spise.